

Finansklagenemnda Skade

Uttalelse FinKN-2017-215

5.5.2017

If Skadeforsikring NUF

Næringsliv

Varer på kjølelager – omfattet – tilleggsdekning – informasjon – fal. § 2-1.

Sikrede fikk i juli 2014 ødelagt 186 tønner med rogn som var oppbevart på firmaets kjølelager. Årsaken til skaden var for høy temperatur etter at kjøleanlegget hadde koblet ut. I første forsikringsavtale gjeldende fra 25.3.13-24.3.14 var det unntak for skade på nedkjølte varer. Det var imidlertid mulig å tegne en tilleggsdekning for temperaturendring som ville ha omfattet forholdet. Uenighet om tilleggsdekningen på skadetidspunktet (i andre forsikringsperiode) var tatt inn som en del av forsikringsavtalen og subsidiært om det foreligger et informasjonsansvar og eventuell utmåling av dette. Nemnda kom til at selskapet hadde brutt informasjonsplikten ved tegning, men tok ikke stilling til erstatningsutmålingen.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for forringelse og destruksjon av 186 tønner med rogn som var oppbevart på sikredes kjølelager, herunder om selskapet har brutt informasjonsplikten i fal. § 2-1.

Sikrede oppdaget 14.7.14 at kjøleanlegget i det ene kjølerommet var defekt. Temperaturen ble avlest til ca. 19°C mot vanlig kjøletemperatur på 1°C.

Årsaken til svikten er ukjent. Sikrede fant ingen direkte feil på el-tavlen, men ved å trykke på diverse reléer startet aggregatet opp igjen.

De aktuelle 186 tønnene med rogn ble oppbevart i kjølerommet. Rognen ble senere analysert og bedømt som kassabel og deretter destruert. Erstatningskravet er på kr 386.300, hvorav kr 23.600 utgjør etterfølgende destruksjonsutgifter.

Partene har lagt frem to forskjellige forsikringsavtaler som anføres å være gjeldende på skadetidspunktet i juli 2014. Selskapet har fremlagt avtale SP634375.2.2. Denne avtalen har i pkt. 5.8.2 unntak for bl.a. skade på "nedkjølte eller nedfrysede varer i disk, skap eller rom". Forsikringsbeviset for avtalen er datert 29.3.14. Det er også lagt frem følgebrev datert 29.3.14 til sikrede, hvor det fremgår at endringene "vi ble enige om" er gjennomført. Avtaleperioden er angitt til 25.3.14-24.3.15. Premien er kr 102.197. Selskapet avsto i utgangspunktet hele kravet i e-post 29.8.14 under henvisning til denne avtalen.

Sikrede har fremlagt avtale SP634375.2.3 med forsikringsbevis datert 19.9.14. Det er ikke fremlagt noe følgebrev. Angitt avtaleperiode er den samme som i forrige versjon av avtalen, dvs. 25.3.14-24.3.15. Denne avtalen har en tilleggsdekning for temperatursvikt. Forsikringspremien utgjør kr 113.333. Forskjellen på kr 11.136 gjelder for det som er benevnt som "Eiendomsforsikring" og er under "Varer" spesifisert til "Temperaturendring" med tilsvarende premie. Avtalen inneholder også en ny sikkerhetsforskrift som omhandler temperaturendring.

Etter at saken ble klaget inn for sekretariatet for Finansklagenemnda, har selskapet tilbudt delvis erstatning i tråd med den avtalen som er fremlagt av sikrede, og som da inneholder

tilleggsdekning for temperatursvikt. Begrunnelsen er at selskapet ikke informerte om tilleggsdekningen da den opprinnelige avtalen ble tegnet, og at det derfor foreligger brudd på fal. § 2-1 med ansvar som om denne avtalen var inngått. Selskapet avkorter imidlertid med 70 % pga. brudd på sikkerhetsforskriften som gjelder for temperaturendringsdekningen. Det har også trukket fra premien som skulle ha vært betalt for en slik dekning fra førstegangstegning.

Sikrede hevder at skaden er omfattet av avtale SP634375.2.3 med tilleggsdekning for temperaturendring på nedkjølte varer. Forsikringsperioden for denne avtalen er angitt til 25.3.14-24.3.15. Utstedelsesdatoen (19.9.14) for beviset er ikke avgjørende. Det er uvisst på hvilket tidspunkt partene møttes og avtalte vilkårene for den nye forsikringen, og man må forholde seg til avtaleperioden som er angitt.

Subsidiært anføres at det foreligger brudd på informasjonsplikten ved tegning da det ikke ble informert om tilleggsdekning for temperaturendringer ved avtaleinngåelsen i 2013, jf. fal. § 2-1. Selskapet kan da ikke påberope sikkerhetsforskrifter som sikrede ikke var informert om, jf. også fal. § 4-14.

Uansett foreligger det ikke skyld hos sikrede og det faktum selskapet har lagt til grunn (feriefravær/uten tilsyn i åtte dager) stemmer ikke. Tidsperioden uten tilsyn er dokumentert til tre dager i loggen som er lagt frem. Sikredes interne rutiner er i henhold til de krav Mattilsynet stiller. Sikrede har ikke tidligere opplevd feil på kjøleanlegget, slik at selskapets anførsel om dette er feil.

Det er heller ikke grunnlag for å trekke fra premien som skulle ha vært betalt for slik dekning i tidligere perioder.

Selskapet hevder at skaden er omfattet av avtale SP634375.2.2, og at denne avtalen ikke hadde dekning for temperaturendring på nedkjølte varer. Versjonen datert 19.9.14 som sikrede viser til, ble laget etter at avslag i den aktuelle saken ble gitt. Som følge av diskusjon om avslaget, ble dette gjort for å undersøke hvordan situasjonen ville ha vært i tilfelle det var tegnet utvidelse på varene for temperaturendring, se bl.a. intern e-post 19.9.14, hvor dette er forklart og e-poster 27.4.15.

Selskapet erkjenner at det ved avtaleinngåelsen kunne ha vært tegnet tilleggsdekning for skade ved temperaturendringer. Sikrede ba før nytegning om tilbud på identiske forsikringer, og i tilbudet til kunden ble tilleggsdekningen temperaturendring ikke med.

Dersom selskapet ved manglende informasjon om tilleggsdekningen har opptrådt uaktsomt, skal tapsutmålingen skje etter alminnelige erstatningsrettslige prinsipper. Det må da legges til grunn at sikkerhetsforskriftene hadde vært en del av avtalen og at sikrede ville hatt mulighet til å gjøre seg kjent med disse. Sikkerhetsforskriftene er i tråd med regler for matsikkerhet og næringsmiddelhygiene som sikrede forutsetningsvis er kjent med gjennom sitt virke, jf. fal. § 2-2 i.f. Opplysningene i saken tilsier at sikrede ikke førte tilsyn i åtte dager. Selskapet ville i skadeoppgjøret ha påberopt brudd på sikkerhetsforskriftene om temperaturkontroll, jf. vilkårene pkt. 8.7. Etter en samlet vurdering av forholdene og skyldgraden ville avkortningen ha bli satt til 70 %. Selskapet ville også kunne ha påberopt grov uaktsomhet etter fal. § 4-9 ut fra manglende tilsyn i åtte dager uten automatiske kontrollsystemer, høy utetemperatur og lett bederverlige varer. Selskapet er ikke forhindret av varslingsreglene i fal. § 4-14 til å påberope subjektive forhold ved alternative hypotetiske hendelsesforløp.

Videre skal det foretas fradrag for to årspremier for temperaturforsikring, til sammen kr 22.000.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Partene har fremlagt hver sin forsikringsavtale. I selskapets versjon er skade som følge av temperatursvikt på skadetidspunktet unntatt, mens dette er omfattet i sikredes versjon. Nemnda forstår selskapets forklaring slik at sikredes alternativ ble laget etter at skaden var oppstått, og dette er dokumentert i fremlagte eposter. Sikrede har etter det opplyste heller ikke betalt premie for denne tilleggsdekningen. I så fall er skaden ikke omfattet av forsikringen.

Ifølge fal. § 2-1 har selskapet plikt til å informere om tilleggsdekninger som det tilbyr. Det foreligger her en mulighet for tilleggsdekning etter de vilkår sikrede har fremlagt, og selskapet har erkjent at det ikke har informert om dette. Et slikt regelbrudd skaper en presumsjon for uaktsomhet, og i dette tilfellet ba sikrede spesifikt om alternative tilbud. Nemnda kan ikke se at selskapet har gitt noen grunn for at slik informasjon ikke ble gitt. Nemnda mener derfor det foreligger uaktsomt brudd på fal. § 2-1. Selskapet hefter i så fall som om tilleggsdekningen var tegnet.

Selskapet anfører at det kan påberope seg brudd på sikkerhetsforskrifter og grov uaktsomhet om det er ansvarlig som om tilleggsdekningen var tegnet. Nemnda mener denne anførselen reiser bevissspørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, men påpeker at det er selskapet har bevisbyrden for at det foreligger brudd på sikkerhetsforskrift eller grov uaktsomhet fra sikredes side.

Forutsetningen for erstatningsansvar for selskapet er at sikrede faktisk hadde kjøpt tilleggsdekningen og betalt tilleggspremien. Selskapet må derfor kunne trekke fra dette beløpet.

Uttalelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Sikrede gis delvis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Birgitte Hagland (nestleder), Line Merete Lileng (nøytralt oppnevnt medlem), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant), Hanne Kvalshaug (selskapsrepresentant) og Lars Erik Lundgaard (næringsrepresentant).